

Realizmus II

A városi műfaj

A modern élet

- ❑ A főleg mezőgazdasági termelésen alapuló társadalom a XIX. századi Európában átalakul. Oka az ipari forradalom, ami a városi lakosság drámai növekedését eredményezte.
- ❑ A változás a városok alsóbb néprétegeiben az életkörülmények a romlását is előidézte. (az ip. forr. kísérő tünete)
- ❑ A megalapozott rétegek nem akartak megválni a hagyományos előjogaiktól, ez persze ellenállást váltott ki.
- ❑ A fejlemények elkerülhetetlenül ellenálláshoz vezettek.

-
- 1848-ban napvilágot látott a Kommunista Kiáltvány (Marx és Engels műve).
 - Franciaországban, Itáliában, Ausztriában, Magyarországon és Németországban forradalomra, felkelésre került sor....
 - A felsőbb osztályok uralmával szembeni elégedetlenség a bírálat tárgya lett.
 - Zola, Baudelaire és Dickens irodalmi műveinek tárgya.
 - A festészetben a realizmus lett a témák kifejezési eszköze.
 - Baudelaire üzenete nyitott fülekre talált: „jelenítsék meg a modern élet heroizmusát”

-
- Daumier meggyőződése, hogy mindenkinek saját korához kell tartoznia, elmélyítette a szakadékot az akadémizmus képviselői és az új, korszerű művészetet képviselők között.
 - A realizmus mozgalma ezért főleg Franciaországban alakult ki, de más országokban is követőkre talált.
 - A realizmus nem volt egységes mozgalom, a művészek azon kívánságát tükrözte, hogy szabadon fejezhessék ki magukat. (a múlttól megszabadulva saját korát tükrözve)

Gustave Courbet (1819-1877)

- ❑ francia festő, arra használja a művészetet, hogy kifejezze szocialista meggyőződéseit.
- ❑ Lobbanékony, indulatos természetű. A Szalonba küldött képeit minden alkalommal botrányos körülmények között utasították el. Új művészeti felfogását a **Temetés Ornansban** jól példázza. Nagy formátumú kép (3X7m), köznapis jelenet névtelen szereplőkkel egy névtelen halott temetésén – tudatos elidegenítés.
- ❑ Szándékosan kerüli az idealizálást, hitelességre törekszik, amit persze félreértének (nevetségessé akarja tenni az ünnepséget...)
- ❑ 1855 körül festette meg a Múterem c. képét.
(Múterem enteriőrje, reális allegória művészéletem hét esztendejének összefoglalásaként)

-
- monumentális festmény kerüli az ünnepélyességet, C. a műterme közepén ül és egy képet fest, körülötte a társadalom különböző néprétegei. ...

A kép a világkiállítás szigorú zsűrijének áldozata. A visszautasítás hatására a bejárattal szemben egy fabódét emelt, ebben állított ki 40 db. képet, tárlatának címe: „Realizmus”

- „A realizmus kifejezésre rá vagyok kényszerítve ugyanúgy, mint az 1930-as évek generációja kényszerült a romantika kifejezés használatára... Koromat akartam megfesteni saját értékelésem szerint. Egyszóval élő művészetet csinálni, ez a célom!”

- C. gyakran polgárpukkasztó magatartást tanúsít és a festményein is erre törekedett. Ennek pl. a ***Jó napot, Courbet Úr!*** C.festménye. A táj élénk színeivel szemben a három figura tompa tónusértékű (az emberalakokat a műteremben festi!)

-
- A realizmus központi témája a munka. A szegények (akik a fizikai munka ethoszát jelenítette meg), és a gazdagok közötti osztálykülönbségek. Pl. a kőtörők c. kép, amely elveszett reprodukciókból ismert.
 - A város a témák kimeríthetetlen tárházát nyújtotta. Prostitúáltak, mosónők, rongyszedők, koldusok, kocsmatöltelékek, vasutasok, bányászok...

Honoré Daumier (1808-1879)

- grafikáiról és szatírikus illusztrációiról ismert Párizsban.
- 30 éves korában kezd festeni, de ettől kezdve gyakran megfordul a Barbizon melletti erdőben. Kis méretű művei monumentális hatásúak, lendületesek, mint rajzai.
- **Mosónő** : nőalak ellenfényben fokozza a figura tömegszerűségét, az agyondolgozott asszony meggyőzően fejezi ki társadalomkritikáját.

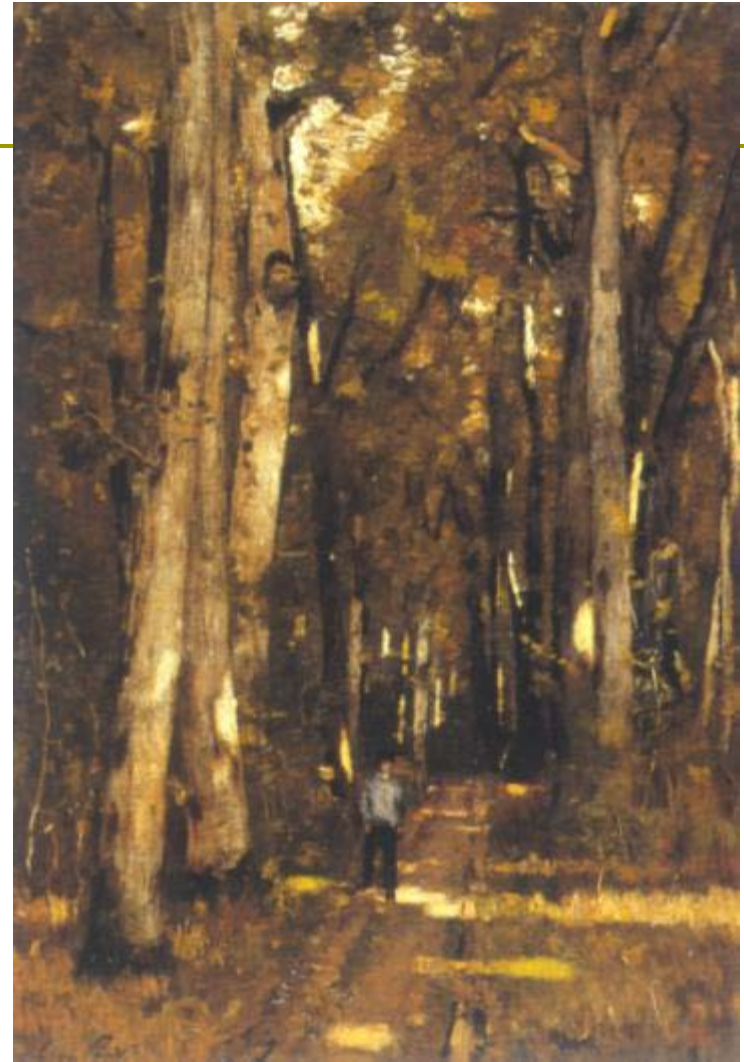
Vándorkiállítók Társasága

- 1863-ban alakult ki. A fiatal képzőművészek a hagyományos cári Képzőművészeti Akadémia szellemisége ellen tiltakoznak. Koruk orosz társadalmának problémái foglalkoztatják, fő műfajuk a zsánerkép.

-
- Rjepin (1844-1930) az orosz realizmus legjelentősebb alakja, ***Hajóvontatók a Volgán*** c. képén a nehéz rabszolgamunka jelenik meg. Tiltakozás a cári elnyomás ellen.
 - A realisták jelentősége, hogy felfedezték a természet szépségét és a hétköznapi embert. A művészek figyelmét a rutin helyett az alapos tanulmányozásra irányította. Meghatározta a művészet későbbi irányvonalát.

Paál László

Munkácsy Mihály

